

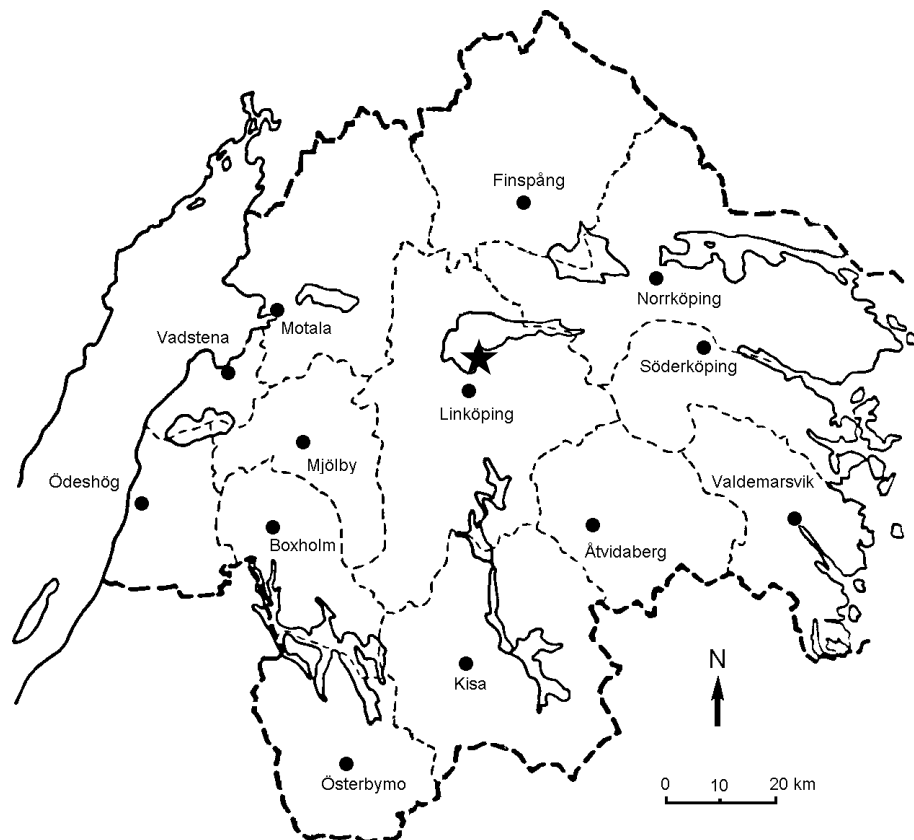
Arkeologisk utredning

Näsby 5:1

Ekängen

Rystads socken
Linköpings kommun
Östergötlands län

Clas Ternström 2001

Rapport 46:2001

Ö S T E R G Ö T L A N D S L Ä N S M U S E U M

Tekniska uppgifter

Fastighet: Näsby 5:1
Socken: Rystad
Kommun: Linköping
Län och landskap: Östergötland

Fornlämningsnr: 272

Ekonomiska kartans blad: 085 68 (8F 6i Rystad)
Koordinater: X6481200, Y1490600

Länsstyrelsens beslut: 220-12936-99
ÖLM dnr: 609/99
Kontonr: 6363

Uppdragsgivare: Anders Lagerfelt, Näsby säteri
Kostnadsansvarig: Anders Lagerfelt, Näsby säteri

Projektledare: Clas Ternström
Personal: Annelie Claesson

Fältarbetstid: 2000-01-25
För fält-/rapporttid: 16/16 tim
Yta: ca 30 000 m²
Fynd: Nej
Foto filmnr: Nej

Dokumentationsmaterialet förvaras på Östergötlands länsmuseum.

Rapport 46:2001 © Östergötlands länsmuseum

Grafik: -
Grafisk form: Lasse Norr
Renritning: Lasse Norr
Ur allmänt kartmaterial: © Lantmäteriverket dnr 507-99-499

Ö S T E R G Ö T L A N D S L Ä N S M U S E U M
K U L T U R M I L J Ö A V D E L N I N G E N

Box 232 • 581 02 Linköping • Tel 013 - 23 03 00 • Fax 013 - 14 05 62
lansmuseum@lansmus.linkoping.se • www.linkoping.se/lansmuseum

Näsby 5:1

Ekängen

Arkeologisk utredning

Rystads socken

Linköpings kommun

Östergötlands län

Sammanfattning

Inför planerad småhusbebyggelse på fastigheten Näsby 5:1, Ekängen, Rystad socken, Linköpings kommun, Östergötland, utförde Östergötlands länsmuseum 00-01-25 en arkeologisk utredning. Inom det tänkta exploateringsområdet fanns en registrerad fornlämning, RAÄ 272.

Vid undersökningen framkom ett stenskott stolphål i områdets nordöstra del. Detta låg inom det område som enligt ansökan till länsstyrelsen ej skulle påverkas av exploateringen. I övrigt framkom inget som talar för att någon dold fornlämning är belägen inom exploateringsområdet. I områdets västra del framkom Roxens gamla bottensand.

Clas Ternström
antikvarie

Inledning

Östergötlands länsmuseum utförde 2000-01-25 en arkeologisk utredning inför planerad exploatering på fastigheten Näsby 5:1, Ekängen, Linköping. Den planerade villabebyggelsen som exploateringen innebär är ett led i detaljplanarbetet för området. Ekängen är ett snabbt expanderande område där det i skrivande stund bor ca 500 människor.

Utredningen utfördes efter beslut från Länsstyrelsen i Östergötlands län. Uppdragsgivare var Anders Lagerfelt, Näsby säteri, som även svarade för de arkeologiska kostnaderna. Ansvarig för undersökning och rapport var Clas Ternström, Östergötlands länsmuseum.

Områdesbeskrivning

Ekängen är beläget ca 5 km nordöst om Linköping. Utredningsområdet ligger i södra utkanten av samhället och utgörs idag av åkermark. I nordöstra delen av området ligger en fornlämning RAÄ 272. Denna består i en bebyggelselämning. Inom fornlämningsområdet finns även en stor mängd röjsten. Området är fritt från exploatering.

Ett litet stycke söder om utredningsområdet ligger fornlämningarna RAÄ 253 och RAÄ 77. Den förstnämnda, RAÄ 253, består av en älvkvarnsförekomst, d v s en skålgropslokal, med 15 älvkvarnar uppdelade i två grupper. Den senare, RAÄ 77, utgörs av ett röjstensområde med såväl röjningsrösen som röjstensvallar.

Det är rimligt att anta att en förhistorisk boplats är belägen i skålgropslokalens närhet. Det planerade exploateringsområdet ligger i en flack västsluttning ner mot Roxens strand och skulle mycket väl kunna vara platsen för en sådan boplats. Vidare utgör utredningsområdet, tillsammans med de fornlämningstäta områdena söder därom, ett sammanhängande komplex med fornlämningar, inom vilket möjligheten att andra ej synliga fornlämningar är belägna ses som stor.

Syfte

Syftet med utredningen var att konstatera om fast fornlämning fanns inom ramen för detaljplanens omfattning. Resultatet skulle sedan ligga till grund för bedömning av eventuella vidare antikvariska åtgärder samt för beräkning av kostnader vid dylik.

Utredningen motiverades av områdets topografi och kringliggande fornlämningar bl a skålgropslokaler.

Metod och dokumentation

Den arkeologiska utredningen genomfördes dels genom kart- och arkivstudier och dels genom att ett antal sökschakt togs upp med grävmaskin inom området. Schakten var mellan 5 och 10 m långa och grävdes till orörd mark, vilken låg på ca 0,4 m djup. Dokumentationen skedde genom upprättandet av en schaktplan, figur 3. Vidare togs ett antal översiktsfotografier över området.

Resultat och tolkning

Vid undersökningen framkom ett stenskott stolphål i områdets nordöstra del (A1). Detta låg inom det område som enligt ansökan till länsstyrelsen ej skulle påverkas av exploateringen. I övrigt framkom inget som talar för att någon dold fornlämning är belägen inom exploateringsområdet. I områdets västra del framkom Roxens gamla bottensand. Så sent som på 1940-talet gick Roxens strand betydligt längre öster ut än idag.

Det stolphål som framkom i områdets nordöstra del kan mycket väl höra till en boplats. Denna bör dock vara lokaliserad ytterligare åt nordöst då markförhållandena i detta område är betydligt lämpligare än den i övrigt sankt åkermarken, samt att inga övriga boplatsindikerande fynd eller anläggningar framkom inom undersökningsområdet.

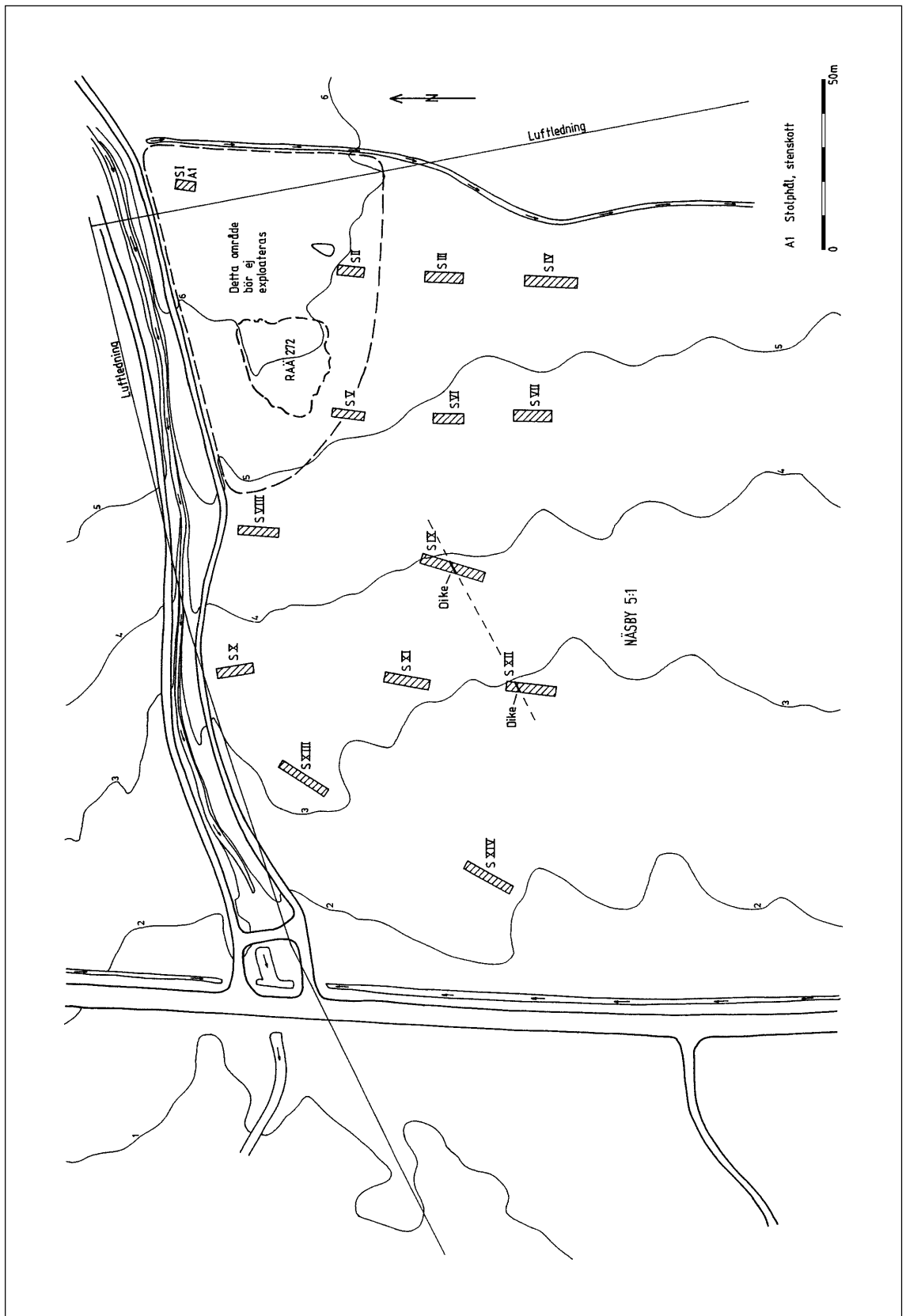
Åtgärdsförslag

Undertecknad anser med hänvisning till det ovan anförda att inga vidare antikvariska åtgärder är nödvändiga innan exploatering får ske. Detta under förutsättning att områdets nordöstra del fredas enligt markering på figur 3. Inom det tänkta exploateringsområdet finns en registrerad fornlämning, RAÄ 272. Denna är känd av exploatören och får inte beröras av husbyggnationen. Detta innefattar även anläggningsvägar och liknande i samband med exploateringen.

Beslut om eventuella vidare antikvariska åtgärder fattas av Kulturmiljöenheten vid Länsstyrelsen Östergötland

Referenser

Arkivmaterial: Östergötlands länsmuseum.

Figur 3. Schaktplan.